

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಳಾಡೆಮೀ

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಜಾಗೃತಿಗೆ ಹೋಸ ಆಯಾವಾವನನ್ನು ನೀಡಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಳಾಡೆಮೀ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಹಾಗೂ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೂರಾರು ಸ್ವಜನಶೀಲ, ವೈಚಾರಿಕ, ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ:

- * ಜನಪದ ಧಾಡು, ಕಥೆ, ಕಾವ್ಯ ಮುಂತಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು.
- * ಅಪಾರ ವೈವಿಧ್ಯದ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ, ಪ್ರದರ್ಶನ ಏಷಾಡು, ತರಬೇತಿ, ಪರಿಷ್ಠರಣ, ಪ್ರಚಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.
- * ಜನಪದ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ನಂಬಿಕೆ, ಜೀವನ ವಿಧಾನ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯೋ ಜೀತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು.
- * ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪರಂಪರಾಗತ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಶೈಖ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು.
- * ವಿಶ್ವಕೋಶ, ನಿಘಂಟು, ಕಲಾಕೋಶ, ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಪುಟ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು.
- * ಜಾನಪದ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಕಲಾಮೇಳಗಳನ್ನು ಏಷಾಡಿಸುವುದು.
- * ಜನಪದ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಮತ್ತು ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡುವುದು.
- * ಆಯಾ ವಷಟ್ಕದ ಶೈಖ್ರ ಜಾನಪದ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ನೀಡುವುದು.
- * ಹೊರರಾಜ್ಯದೊಡನೆ ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- * ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೊರರಾಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಏಷಾಡಿಸುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ

ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಳಾಡೆಮೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

೧೯೭೨

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಳಾಡೆಮೀ
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನ - ೧೫ ಜುಲೈ ೧೯೭೨

ಕನಾಟಕ ಜಾನಪದ

ಮತ್ತು

ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪರಸ್ಪರ

೧೯೬೨

ಕನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ
ನೃಪತುಂಗ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - ೫೬೦ ೦೦೭

ಒಂಟರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಸಮಾರಂಭ

ವಿಶೇಷ ಪ್ರಶಸ್ತಿ: ಡಾ. ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುಗಿ

ವಿಶೇಷ ಪ್ರಶಸ್ತಿ: ಶ್ರೀ ಯಳಸಂಗಿ ಕಲ್ಲಣಿ

ಜಾನಪದ ತಜ್ಫರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ: ಡಾ. ಎಂ.ಬಿ. ನೇಗಿನಹಾಳ, ಡಾ. ತೀ.ನಂ. ತಂಕರನಾರಾಯಣ
ಡಾ. ಡಿ.ಕೆ. ರಾಜೇಂದ್ರ, ಡಾ. ಪಿ.ಕೆ. ವಿಂಡೋಬಿ

ಜನಪದ ಕಲಾವಿದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

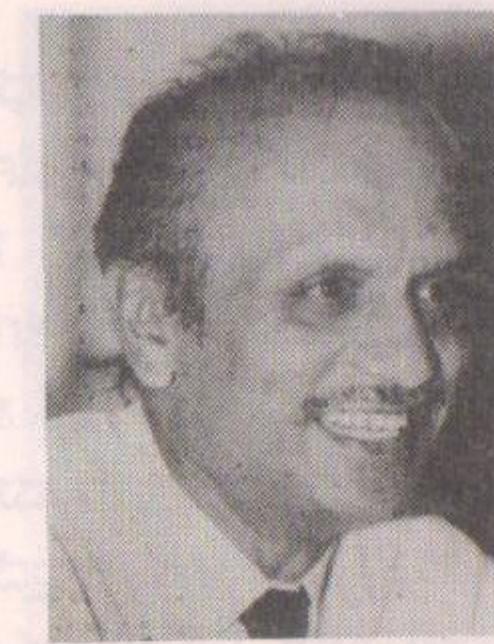
ಶ್ರೀ ಲಾವಣೆ ಗೋವಿಂದಪ್ಪ	ಚಿತ್ರದುಗ್ರಾ	ಲಾವಣೆ
ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಜಾತಮ್ಮ	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಬಯಲಾಟದ
ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಪ್ಪ ಮಾರುತಿ ಹಾಗಾರ	ಗುಲಬಗಾರ್	ಶ್ರೀ ವೇಷಧಾರಿ
ಶ್ರೀ ತಮ್ಮಣಿ ದವಳಪ್ಪಗಾಡಿವಡ್ಡರ	ಬೆಳಗಾಂ	ಜನಪದ ವೈದ್ಯ
ಶ್ರೀ ವಸಂತ ನಾರಾಯಣ ರಣಿಪರೇ	ಧಾರವಾಡ	ಕನ್ನವಾದನ
ಶ್ರೀ ಮೋಳ್ಳ ರಾಜಣಿ	ಮೃಷಣರು	ಜಗ್ಗಲಿಗೆ
ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮೆ ಶಿವಗೌಡ	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಜನಪದ ವೈದ್ಯ
ಶ್ರೀ ಹಿರಿಯಡಕ ಗೋವಾಲರಾವ್	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	ಯಕ್ಕಾನ
ಶ್ರೀಮತಿ ಚೋಮ್ಮೆ	ಕೊಡಗು	ಜನಪದ ವೈದ್ಯ
ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಿಂಗಯ್ಯ	ತುಮಕೂರು	ಕೋಲಾಟ
ಶ್ರೀ ಬಿ.ಕೆ. ರಾಮಣಿ	ಮಂಡ್ಯ	ಪಟ್ಟಾಕುಣಿತ
ಶ್ರೀಮತಿ ತಂಬೂರಿ ರಾಜಮ್ಮೆ	ಬೆಂಗಳೂರು	ತಂಬೂರಿ
ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಗಿರಿಯ್ಯ	ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ
ಶ್ರೀ ಜವರಯ್ಯ	ಬಿಜಾಪುರ	ಸಣ್ಣಾಟ
ಶ್ರೀಮತಿ ಅಂದನಾರು ಸಿದ್ದಲಿಂಗಮ್ಮೆ	ಹಾಸನ	ಜನಪದ ಗಾಯಕ
ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಮಹದೇವ	ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ	ಜನಪದ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ
ಶ್ರೀಮತಿ ಗದ್ದೆಕಣಣಿ ವೆಂಕಟಮ್ಮೆ	ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	ಕಂಬಾಳಿ
ಶ್ರೀ ರಾಮಾದಾಸಪ್ಪ ಲಮಣಿ	ಕೋಲಾರ	ಸೋಬಾನೆ ಪದ
ಶ್ರೀ ಅಸಾದಿ ರಂಗಪ್ಪ	ರಾಯಚೂರು	ಭಜನೆ
ಶ್ರೀ ಗದಗಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	ಅಸಾದಿ ಕಾವ್ಯ
ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರಚಾರ್	ಬೀದರ್	ಬಯಲಾಟ
	(ಗಡಿನಾಡು)	ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ
		ದೊಡ್ಡಾಟ
		ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ

ಒಂಟನೇ ಸಾಲಿನ ಜನಪದ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನ

ವಿಬಾರ, ವಿಮರ್ಶೆ	ಯಕ್ಕಾನ ಕೆಲವು ಲೇಖನಗಳು	ಶ್ರೀ ವಿ.ಜ. ನಾಯಕ್
ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರಕಾರ	ಹನಸೋಗೆ ರಾಜಮ್ಯವರ ಕಥೆಗಳು	ಡಾ. ಪ್ರಣತೀಕ್ ಹರನ್
ಕಥಾಪ್ರಕಾರ	ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಲ್ಲೆಯ ಬಯಲಾಟಗಳು	ಡಾ. ಕೆ.ಆರ್. ದುಗ್ಂಡಾಸ್
ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ	ಧರೆಗೆ ದೊಡ್ಡವರ ಕತೆ	ಶ್ರೀ ರಾ. ವೆಂಕಟೇಶ ಇಂಡ್ಸ್‌ಡಿ
ಜನಪದ ಕಾವ್ಯಪ್ರಕಾರ		

ಕನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಕಾನ ಆಕಾದೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಒಂಟ

ಡಾ. ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುಗಿ

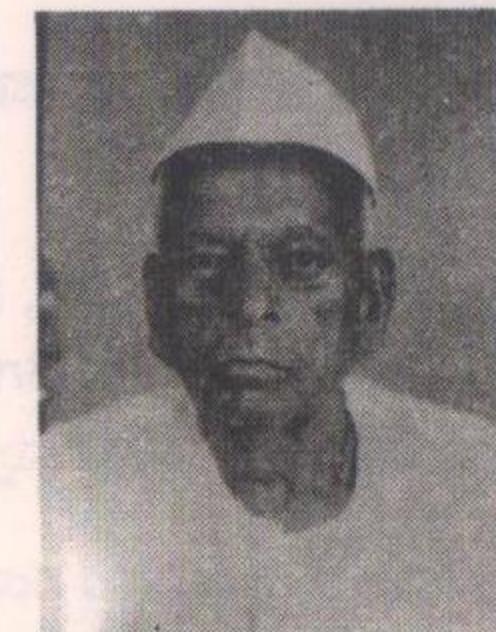

ಧಾರವಾಡದ ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿರುವ ಕಲ್ಪಿಗಾಯವರು ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವೇ ಪ್ರಮುಖ ವಿದ್ಯಾಂಸರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಭಾಷೆ-ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಜಾನಪದ-ಶಾಸನ, ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆ, ನಾಮವಿಚಾಳನ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಭಂದಸ್ಸು-ಇವು ಇವರ ಆಸಕ್ತಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು. ಸಂಶೋಧನೆ, ಸಂಪಾದನೆ, ಜಾನಪದ - ಶಾಸನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸುಮಾರು ಅರುವತ್ತು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಇವರು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಾನಪದ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಅಧ್ಯಯನ, ಪ್ರಕಟನೆ, ಪ್ರಸಾರ, ನವೀಕರಣ ಈ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಜಾನಪದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂ.ಎ. ಕೋಸ್‌, ಜನಪದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ, ಕಮ್ಟೆಗಳ ಆರಂಭ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗಾಗಿ ಸಹಭಾಗಿಯಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ‘ಅಕಾಶ ಜಾನಪದ’ದಂಥ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಜರುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ‘ಜಾನಪದ ಸಮ್ಮೇಳನ’, ‘ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದರ್ಶನ’ ಕೃತಿ ಮಾಲೆಗಳ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮುಂದುವರಿಕೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಮುದುಗಿರುವ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಶೋಧ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟನೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಮೂಲಕ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ, ಪ್ರಕಟನೆ, ಅಪರಾಳ ತಮ್ಮಣಿನ ಪಾರಿಜಾತವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದವನು ಸಿರಗುಪ್ಪಿ ಸದಾಶಿವಯ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಮುಖ್ಯ ಶೋಧಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ‘ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ಪದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ’, ‘ಜಾನಪದ ಮಾರ್ಗ’ - ಎಂಬ ಎರಡು ಜಾನಪದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಿತ್ತಾರಿನ ಜಾನಪದ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಮಲಸೋಗಿಯ ದೊಡ್ಡಾಟ ಕಲಾಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳ ಪ್ರಸಾರ ಹಾಗೂ ನವೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ‘ಪ್ರವಾದಿ ಬಸವೇಶ್ವರ’ ಹೆಸರಿನ ತೊಗಲುಗೊಂಬೆ ಆಟದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಪರ್ಯಾವರಣೆ ರಚಿಸಿ, ಗದುಗಿನ ತೋಂಟದಾಯಕ ಮತ್ತು ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಲಾವಿದ ಬೆಳಗಲ್ ಏರಣಾನವರ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೂರು ಪ್ರಯೋಗ ವರ್ವಾದಿಸಲು ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜಾನಪದ

ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಇದು ಏಕೈಕ ಸಾಧನೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಗದುಗಿನ ತೋಂಟದಾಯ ಮತದ ವೀರಶೈವ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೊರು ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಕಾರಣಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ‘ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಶರಣರು’, ‘ಶಾಸನ ವ್ಯಾಸಂಗ’, ‘ಸಮಾಧಿ-ಬಲೀದಾನ-ವೀರಮರಣ ಸಾರ್ಕಾರಗಳು’, ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣನವರ ಷಟ್ಕಾಷಾಲ ವಚನ ಮಹಾಸಂಪುಟ, ‘ಕನ್ನಡ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ’ - ಈ ಏದು ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಕಾಡೆಮಿ ಬಹುಮಾನ ದೊರೆತಿದೆ. ಇವರ ಮಾರ್ಗ ಕೃತಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಕಾಡೆಮಿಯಿಂದ ವರ್ಷದ ಶ್ರೀಷ್ಟಿ ಕೃತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರಕಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ದೊರೆತಿದೆ. ಮಾರ್ಗ-೧-೨ ಸಂಪುಟಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ವಮಾನವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನೂ ಕಲಬುಗ್ರಿಯವರು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ.

ವಿಳಾಸ: ಡಾ. ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುಗ್ರಿ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನಪೀಠ
ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಪಾವಟಿನಗರ, ಧಾರವಾಡ-೨

ಯಳಸಂಗಿ ಕಲ್ಲಣ್ಣ

ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಇಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಾಲೋಟಗಿ, ಸುಮಾರು ೨೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಗೆಯ ಜನಪದ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು, ನೂರಾರು ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಜಾನಪದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾದ ಉಳಿ. ಇಂಥ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ೨೨ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಯಳಸಂಗಿ ಕಲ್ಲಣ್ಣ ಅವರು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಜನಪದ ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಂದ ಅಪಾರವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿತರಾದರೂ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ರೂಪಗೊಳಿದ್ದಂತೆ ಆಜ್ಞೆಯ್ದಾರಿ. ಆದರೆ ಅವರು ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರ ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟರಾಗಿ, ಸಂಪುಟಕರಾಗಿ ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ೪೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕಲ್ಲಣ್ಣ ಅವರು ಹಲಸಂಗಿ ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗದ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಿನ ಜನಪದ ಕಲಾವಿದರ ಸಂಪುಟನೆಗೆಂದು ಮೂರು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ‘ಕನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳ ಸಂಪುಟ’ವನ್ನು ಸಾಫಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಕಲಾ ತಂಡಗಳೊಡನೆ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬಯಲಾಟದ ಅಪರೂಪದ ವೇಷ ಭೂಷಣಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ದಿವಂಗತ ಕೆ.ಎಸ್.ಬಿಗಲಿ ಅವರು ‘ಬಯಲಾಟ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ’ವೊಂದನ್ನು ತಮ್ಮ ಉರಿನಲ್ಲೇ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಅರಂಭಿಸಲು ಪ್ರೇರಣೆ, ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ ಕಲ್ಲಣ್ಣನವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು, ದೇಹಲಿವರೆಗೂ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.

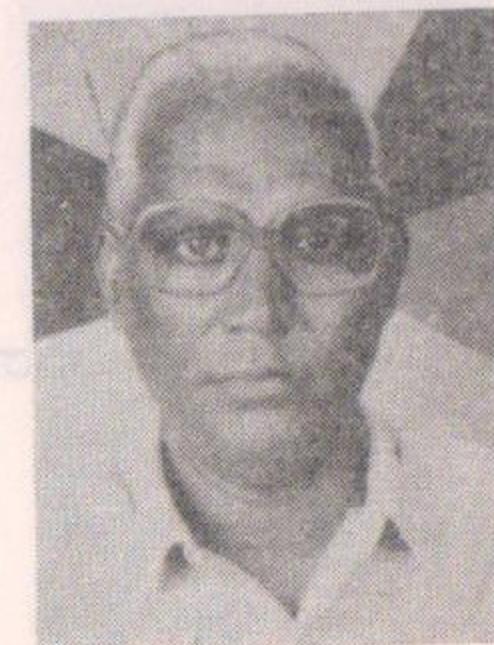
ಕನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಯತರು ಜಾನಪದ ಆಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಯೂ ಎರಡು ಅವಧಿಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡಿದ್ದರು. ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೂ ಆಗಿದ್ದ

ಯಳಸಂಗಿ ಅವರು ಹತ್ತು ಹಲವು ಜಾನಪದ ಮೇಳ, ಸಭೆ, ಸಮಾರಂಭ, ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದರು, ನಮ್ಮ ಜಾನಪದ ಕಲಾ ಮೇಳಗಳು, ನಮ್ಮ ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಎಂಬ ಮೂರು ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಯತರು ಹಲವು ಜಾನಪದ ಕಲೆ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ನಾಡಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜಾನಪದ ಕಲೆ, ಕಲಾವಿದರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಒಹು ದೀರ್ಘಕಾಲ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಒಂದು ಪ್ರಮ್ಯತ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಒಂದ ಯಳಸಂಗಿ ಕಲ್ಲುಣಿ ಅವರ ಜಾನಪದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತದೆ.

ಡಾ. ಎಂ.ಬಿ. ನೇಗಿನಹಾಳ

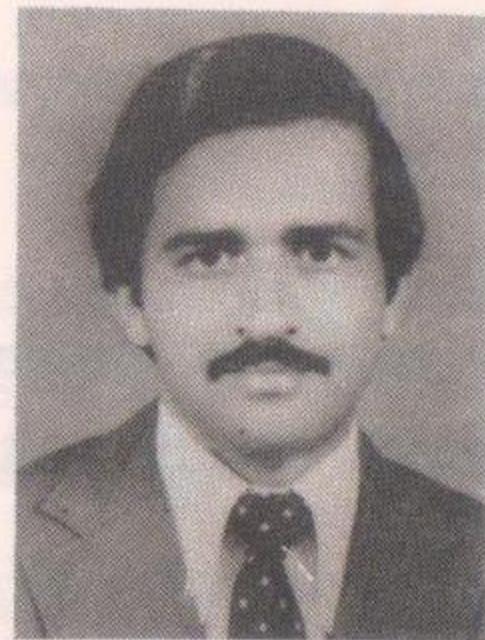

ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ವಾತಕೋತ್ತರ ಕೇಂದ್ರ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಡಾ॥ ಎಂ.ಬಿ. ನೇಗಿನಹಾಳ ಅವರು ಶಾಸನಶಾಸ್ತ್ರ, ಹಳಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಪರಿಶ್ರಮ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ‘ಪ್ರೇರೇ-ಜಾನಪದ ಸಂಖಾಟ’, ‘ಮೈಲಾರಲಿಂಗನ ಮಹಾಕಾವ್ಯ’, ‘ಮೈಲಾರ ಲಿಂಗನ ಪದಗಳು ಭಾಗ-ಒ ಮತ್ತು ಇ’, ‘ಮೈಲಾರಲಿಂಗ-ವಿಂಡೋಬಾ: ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ’ - ಮೊದಲಾದ ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೌಲಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆಯೂ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಮುಖ ವಿದ್ವಾಂಸರೆನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾಡಿನ ಪ್ರಮುಖ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಏವತ್ತೊಂದು ಹೆಚ್ಚು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಕನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿರುವುದುಂಟು. ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳ ಸಂಘಟನೆ, ಸಂಯೋಜನೆ, ಉಪನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಲೇಖನ ಮಂದನೆ ಮಾಡಿ ಖ್ಯಾತಿಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ‘ಮೈಲಾರಲಿಂಗ ವಿಂಡೋಬಾ’ ಸಂಶೋಧನೆ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳಿಂದ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ: ಡಾ. ಎಂ.ಬಿ. ನೇಗಿನಹಾಳ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಸ್ವಾತಕೋತ್ತರ ಕೇಂದ್ರ, ಬೆಳಗಾವಿ

ವಿಳಾಸ: ಶ್ರೀ ಯಳಸಂಗಿ ಕಲ್ಲುಣಿ
ಸಾಲೋಟಗಿ ಅಂಚೆ, ಇಂಡಿ ತಾ॥, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಡಾ. ತೀನಂ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ

ವಿದೇಶಿ ಜಾನಪದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತೋಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಡಾ॥ ತೀನಂ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ (ಗಳಳಿ) ಅವರು ಒಬ್ಬರು.

ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಸಂಸ್ಕृತ ಹಾಗೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಒಲವು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಅವರ ಪಿಎಚ್.ಡಿ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ 'ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳು'.

ಜಾನಪದ ಮೈಲಿಕಲ್ಲುಗಳು, ಸಂಕೀರ್ಣ ಜನಪದ ಕರ್ತೀಗಳು, ಜಾನಪದ ವಿಚಾರ, ಕೊಂಡ ಹಾಯುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಜಾನಪದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದಿರುವ ಶ್ರೀಯುತರು ನಾಲ್ಕಾರು ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹಲವಾರು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

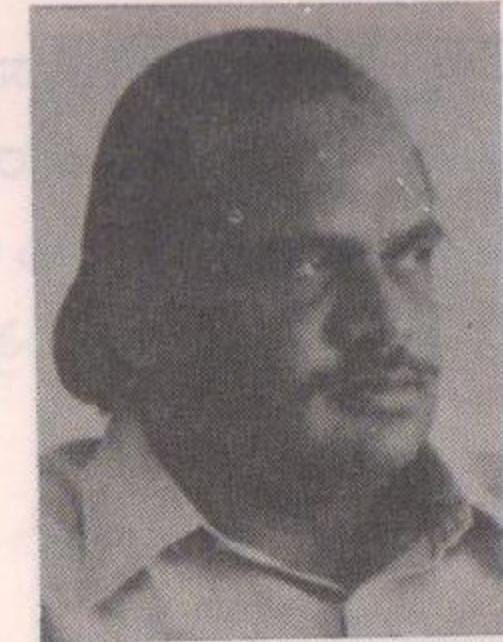
ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಜಾನಪದ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಂಧಕಾರರಾಗಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಅವರು ಹಲವ ಹೊಸ ಹೊಸ ಜಾನಪದ ಅಯಾಮಗಳತ್ತ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಫಿಷ್ಟೆಂಡ್ ಹಾಗೂ ಸ್ವೀಡನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿರುವ ಶ್ರೀಯುತರು ದೇಶ-ವಿದೇಶ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸದಸ್ಯರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಡಾ॥ ತೀನಂ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಅವರು ಜಾನಪದ ಬೋಧನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ: ಡಾ. ತೀನಂ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ಭಾರತಿ ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬಿ.ಆರ್. ಪ್ರಾಚ್ಯ-ಜೀಗಳಿಗಳು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ

ಡಾ. ಡಿ.ಕೆ. ರಾಜೇಂದ್ರ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನಾಟಕದ ಜನಪದ ರಂಗಭೂಮಿ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವ ಡಾ. ಡಿ.ಕೆ. ರಾಜೇಂದ್ರ (ಗಳಳಿ) ಅವರು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಜೀಶಂಪ ಅವರೊಡನೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಟ್ಟವರು.

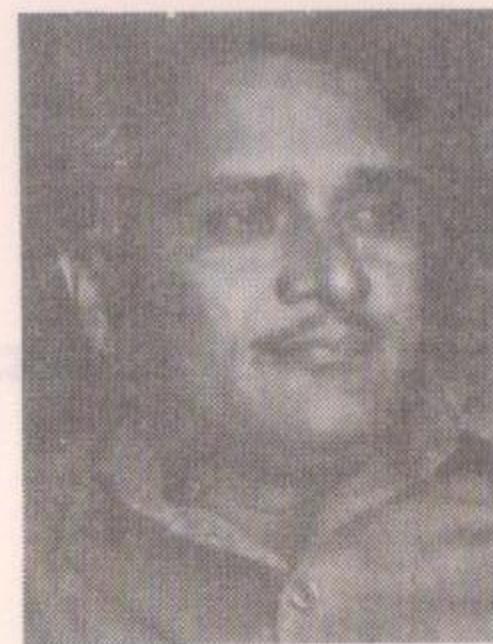
ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ, ಪ್ರಬಂಧ ಹಾಗೂ ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾಗಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರ ಅವರು ಇದುವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವುಗಳದೇ ಸಿಂಹಪಾಲು. ಜಾನಪದ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಜಾನಪದ ಸಂಚಯ, ಜಾನಪದ ಸಮಸ್ಯೆ, ಕರಪಾಲ ಮೇಳ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ರಂಗಭೂಮಿ, ಬೆದರುಗೊಂಬೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಜಾನಪದ ಕಥೆಗಳು, ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಿನ ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಶಿಶುಪ್ರಾಸಗಳು, ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮುಬ್ಬಿವಾದವು.

ಎರಡುನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು, ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಂಧಕಾರರಾಗಿ, ಅತಿಥಿಯಾಗಿ, ಉದ್ಘಾಟಕರಾಗಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವ ಡಿ.ಕೆ.ಆರ್ ಕನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಆಗಿದ್ದವರು. ಜಾನಪದ ಸಂಬಂಧಿ ಸಭೆ-ಸಮಾರಂಭಗಳ ಸಂಘಟಕರಾಗಿ, ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತು ಜಾನಪದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೂ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ರಾಜೇಂದ್ರ ಅವರ ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರಾನುಭವ ಅಪಾರವಾದುದು.

ಎರಡು ಬಾರಿ ಕನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಸ್ತರ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಡಾ. ಡಿ.ಕೆ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಅವರಿಗೆ ಕುವೆಂಪು ಟ್ರಿಸ್ಟ್ ಬಹುಮಾನವೂ ಸಂದಿವೆ, ಅಭಿನಂದನೆ, ಸನ್ಧಾನಗಳು ನಡೆದಿವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಅವರ ಜಾನಪದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ತನ್ನ ಗಣಣ ನೇ ಸಾಲಿನ ಜಾನಪದತಳ್ಳ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಡಾ. ಪಿ.ಕೆ. ಖಂಡೋಬ

ಗುಲ್ಬಗಾಂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಖಂಡೋಬ ಅವರು ಹಲವಾರು ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಚಾರೋಪನಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೇಡಿಯೋ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಸೃಷ್ಟಿ ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಅವರ 'ಕರ್ನಾಟಕದ ಬುಡಕಟ್ಟಗಳು' ಸಂಪುಟ ರಚನಾ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಪಾದಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ, ಬುಡಕಟ್ಟಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ, ಇವು ಇವರ ಆಸಕ್ತಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು. 'ಲಂಬಾಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ', 'ಲಂಬಾಣ ಒಗಟುಗಳು', 'ತಾಂಡಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ', 'ಕರ್ನಾಟಕದ ಲಂಬಾಣಗಳು - ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ', 'ಹಚ್ಚಿ - ಒಂದು ಜನಪದ ಕಲೆ', 'ಸುಡುಗಾಡು ಸಿದ್ದರು', 'ಜಾನಪದ ಮುನ್ನೋಟ', 'ಶೋಧ ಸಮೀಕ್ಷೆ', 'ಜನಪದ ಕಥನ ಗೀತೆಗಳು' ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಇವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗಣರಾಜ್ಯ ಜಾನಪದ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ತಳಗವಾಡಿ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಸುವರ್ಣ ಪದಕವನ್ನು, 'ಲಂಬಾಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಕೃತಿಗೆ ಗುಲ್ಬಗಾಂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಲೇಖಕ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ: ಡಾ. ಡಿ.ಕೆ. ರಾಜೇಂದ್ರ, ನಿರ್ದೇಶಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ
ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮಾನಸಗಂಗೋತ್ತಿ, ಮೈಸೂರು-೬

ವಿಳಾಸ: ಡಾ. ಪಿ.ಕೆ. ಖಂಡೋಬ, ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗುಲಬಗ್ಂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗುಲಬಗ್ಂ

ಲಾವಣೆ ಎಸ್.ಕೆ. ಗೋವಿಂದಪ್ಪೆ

ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಮಾಯಕೊಂಡದ ಎಸ್.ಕೆ. ಗೋವಿಂದಪ್ಪೆ ಲಾವಣೆ ಗೋವಿಂದಪ್ಪೆ ಎಂದೇ ಹೇಸರಾದವರು. ೨೮ನೇ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಇವರ ಲಾವಣೆ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಗೆ ತಂದೆ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಅವರೇ ಗುರು. ತಮ್ಮ ೧೦ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ ಲಾವಣೆ ಹಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ಗೋವಿಂದಪ್ಪೆ ಸ್ನಾತಃ ಲಾವಣೆ ರಚನಾಕಾರರು. ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಿಂದ ಬಂದ ಆಯುವೇದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಯುತರು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಣಂಡರ ಅರಣ್ಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ರಣಂಡರ ಬ್ರಿಟಿಷರೇ ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ ಚಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಗೋವಿಂದಪ್ಪೆ ಅವರ ಕೆಲಸ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೊರಾಟದ ಬಗೆಗೆ ಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಹೋಸೆದು ಹಾಡಿ ಜನರನ್ನು ಮುರಿದುಂಬಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು. ಎಸ್. ನಿಜಲೀಂಗಪ್ಪೆ ಹಾಗೂ ಶಿವಮೋಗ್ರಾದ ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರ ಜೊತೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಗೆಗಿನ ಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಜನ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ ಗೋವಿಂದಪ್ಪನವರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸೇರೆಮನೆ ಸೇರಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಂತಹ ಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದರು.

ಗೋವಿಂದಪ್ಪನವರು ಹಾಡುವ ‘ಕಲ್ಲಿತುರಾ’ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಲಾವಣೆಗಳು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗದಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಗ್ರಂಥರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆತು ಕಂಡಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು, ಭದ್ರಾವತಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ದೂರದರ್ಶನ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಇವರ ಹಲವಾರು ಲಾವಣೆಗಳು ಪ್ರಸಾರವಾಗಿವೆ. ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಲಾವಣೆ ಬರೆದು ಹಾಡಿರುವ ಶ್ರೀಯುತರ್ಮಾಜ್ಞ ಮಟ್ಟದ ಗೀಗೀ ಮತ್ತು ಲಾವಣೆ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಬಹುಮಾನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಸನಾಫ್ರಗೋಂಡಿದ್ದಾರೆ.

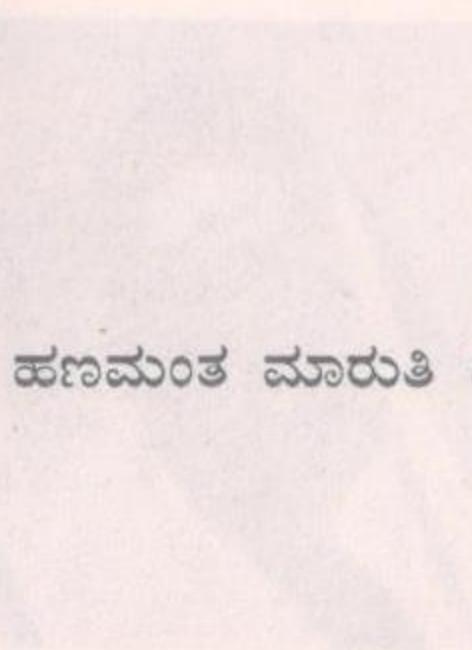
ವಿಳಾಸ: ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಕೆ. ಗೋವಿಂದಪ್ಪೆ
ಮಾಯಕೊಂಡ ಅಂಚೆ, ದಾವಣಗೆರೆ ತಾ॥ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆ

ಬಯಲಾಟದ ಸುಜಾತಮ್ಮೆ

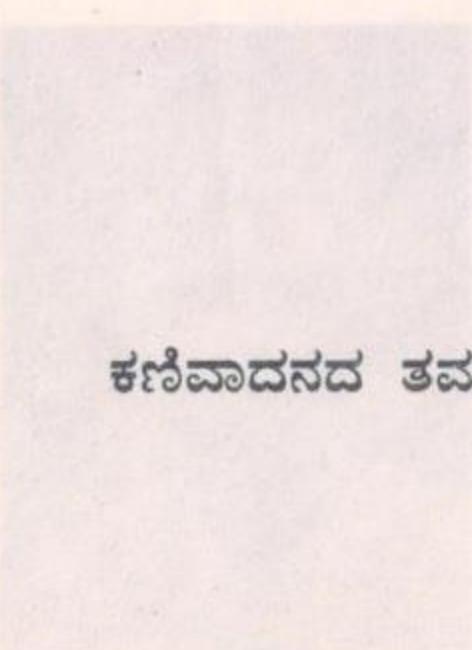
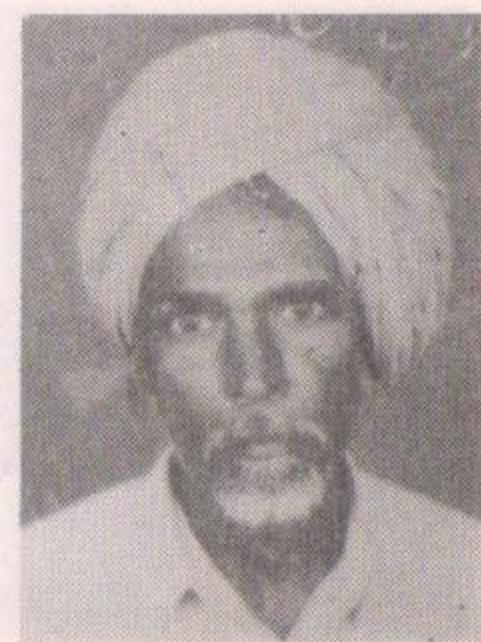

ಬಯಲಾಟದ ಸ್ತ್ರೀ ವೇಷಧಾರಿಯಾಗಿ ಸುಮಾರು ೪೯ ವರ್ಷಗಳ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಸುಜಾತಮ್ಮೆ ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಸಕಾರ ಲೆಕ್ಕಾದಂತೆ ನಿರ್ವತ್ತಿ ವಯಸ್ಸು. ಭಜನಾ ಮಂಡಳಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ತಂದೆ ಭಿಮದಾಸಪ್ಪ ಅವರೊಡನೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಭಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತ ಉರೂರು ಅಲೆದ ಸುಜಾತಮ್ಮೆ ಅವರ ಬಯಲಾಟದ ಪ್ರವೇಶ ಆಕಸ್ಮೀ. ತಮ್ಮ ೧೨ ನೇಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ‘ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಲಾಣ’ದ ರತ್ನದೇವಿಯಾಗಿ ಅಟ್ಟ ಹತ್ತಿದ ಇವರು ಮುಂದೆ ಕನಕಾಂಗಿ, ದ್ವಾಪದಿ, ಭಾನುಮತಿ, ಸುಭದ್ರೆ, ಸೀತೆ, ಚಿತ್ರಾಂಗದೆ, ರಂಭಿ, ಪಾರ್ವತಿ, ಸುದೀಪ್ಪೆ, ಶಚಿ ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬಯಲಾಟದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಹಾಡು, ಸ್ವತ್ಯಕ್ಷ ಮದ್ಭಾಯನ್ನು ನುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹನುಮಂತಪ್ಪ ಮಾಸ್ತರರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಮತ್ತಪ್ಪೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಯಿತು.

ವಿಳಾಸ: ಇನ್ಯಾ ಅಡ್ಡರಸ್ಟೆ, ಕಪಗಲ್ ರಸ್ಟೆ
ಬೀಚೆನಗರ, ಬಳ್ಳಾರಿ

ಹನುಮಂತ ಮಾರುತಿ ಮೋಗಾರ

ಕಣ್ವಾದನದ ತಮ್ಮಣಿ

ಮೂರು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಹಸಿರು ಚೈಪ್ರಥಿ ಹೊಡುವ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಹನುಮಂತ ಮಾರುತಿ ಮೋಗಾರ ಅವರಿಗೆ ಈಗ ೬೫ ವರ್ಷ. ಕಲಬುಗಿಗೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಆಳಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಖಾನಾಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಒಕ್ಕಲು ಮಗನಾದ ಇವರು ಹಣದಾಸೆಗೆ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ರೂಡಿಸಿಕೊಂಡವರಲ್ಲ, ‘ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಚೈಪ್ರಥಿಯೇ ನಾಟದು’ ಎಂದು ನಂಬಿದವರು.

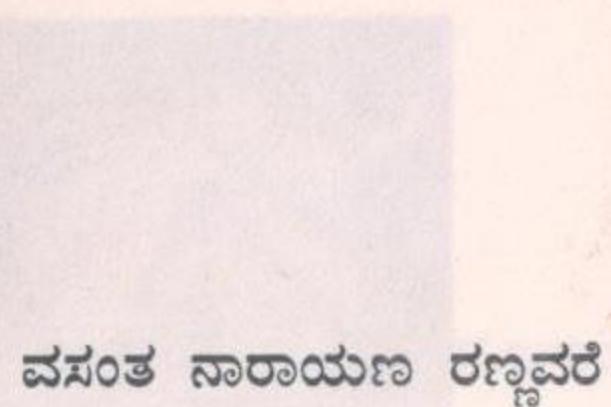
ರೋಗ, ಅದರ ಪ್ರಮಾಣ, ಕಾಲ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದೇ ಖಾಯಿಲೆಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವ, ಕರೆದವರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇಂಥ ಹಲವು ರೋಗ-ರುಚಿನ, ಗಾಯ-ಹುಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಚೈಪ್ರಥಿ ಹೊಡುವ ಹನುಮಂತ ಅವರೊಡನೆ ನಾರು-ಬೇರು, ಎಲೆ, ಕಾಯಿ, ಯೂ, ತೊಗಟೆ, ಹೀಗೆ ಹಲ ಬಗೆಯ ಗಿಡಗಂಟೆಗಳೂ ಉಂಟಾರು ಸುತ್ತುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ ಚೈಪ್ರಥಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲ್ಲಲ್ಲದೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಡಿ ಭಾಗದಲ್ಲಾ ಇವರು ಹೇಸರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ: ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತ ಮಾರುತಿ ಮೋಗಾರ
ಮುಕ್ಕಾಂ ಅಂಚೆ: ಖಾನಾಪುರ, ಆಳಂದ ತಾ॥ ಗುಲಬಗ್ರಂ ಜಿಲ್ಲೆ

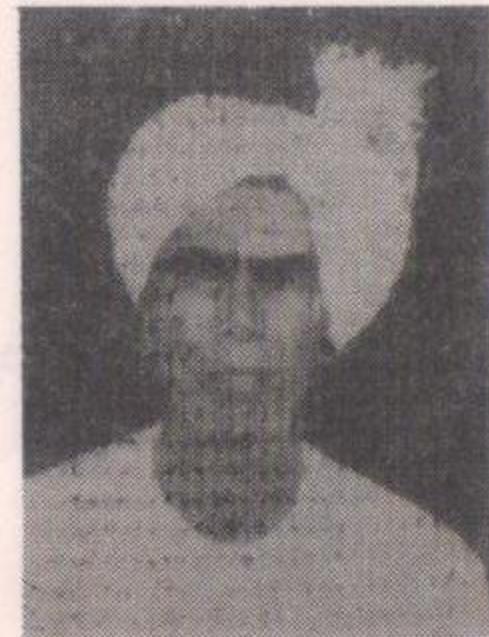
ಜನಪದ ಕಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಏಳು ದಶಕಗಳಿಂದ “ಕಣ್ವಾದನ”ದಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಧಿಕೆಯ ತಮ್ಮಣಿಪ್ಪ ಡವಳಪ್ಪ ಗಾಡಿವದ್ದರ ಈಗಲೇ ೮೦ ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಚಮತ್ವಾರಿಕ ಕೃಚಳಕದಿಂದ ಉತ್ತಮ ಜನಪದ ಚರ್ಮವಾಡ್ಯ ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿಬ್ಬರೆಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ತಮ್ಮಣಿ ಜೀವನೋಪಾಯ ಕ್ಷಾಗಿ ಈಗಲೂ ಕಲ್ಲು ಕುಟಿಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧಿಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಗಡಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜರುಗುವ ಹಬ್ಬ ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಣಿನವರ ಕಣ್ವಾದನ ಇದ್ದರೇನೇ ಸೋಗಸು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಕೃಚಳಕ ತೋರಿಯ ಶ್ರೀಯತ್ರಿರುವ ಶ್ರೀಯತ್ರಿರುವ ಕಣ್ವಾದನಕ್ಕೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತಾಳಗಳ ಚೋತೆಗೆ ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ವೈಪ್ರಯಾದ ತಾಳಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು, ಬರಹ ಬಾರದ ಈ ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನಿ “ಕಲೆಯನ್ನು ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಕಲೆಯು ಶ್ರೀಷ್ಟ ಭಕ್ತಿಯ ಶಕ್ತಿ” ಎಂಬ ಭಾವದಿಂದ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಣ್ವಾದನ ನುಡಿಸುವಾಗ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪುವ ತಮ್ಮಣಿ ಅವರ ವಾದ್ಯ ಶೈಲಿ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಧಾರವಾದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತ ಜನಸಮಾಹವನ್ನು ಸಮೌಕ್ಷಯನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಳಾಸ: ಶ್ರೀ ತಮ್ಮಣಿ ಡವಳಪ್ಪ ಗಾಡಿವದ್ದರ
ವದ್ದರಗಲ್ಲಿ, ಅಧಿಕ, ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆ

ವಸಂತ ನಾರಾಯಣ ರಣ್ಣವರೆ

ನೀಲಗಾರ ರಾಜಣ್ಣ

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಹುಬ್ಬಳಿ ತಾಲೂಕು ಸುಳ್ಳ ಎಂಬ ಉರಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ವಸಂತನಾರಾಯಣ ರಣ್ಣವರೆ. ಓದಿರುವುದು ಐದನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಸಣ್ಣಾಟ ಮತ್ತು ಜಗ್ಗಲಿಗೆ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಳಗಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಭಜನೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಂಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ೫೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಜನಪದ ಕಲೆಗಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವ ವಸಂತ ನಾರಾಯಣರು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮತ್ತು ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇರಳ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಮಿಚ್ಯೂರಾಮ್, ಅಸ್ಸಾಮ್, ಕಲಕತ್ತಾ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿ ಜನರ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತನಾದ, ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರಾದ, ಇವರು ಮಾಸ್ತರಿಕೆ, ಬಾರಿಸುವಿಕೆ, ಕುಣಿತ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಣಿತರು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಘಿಗಳು ಇವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿವೆ.

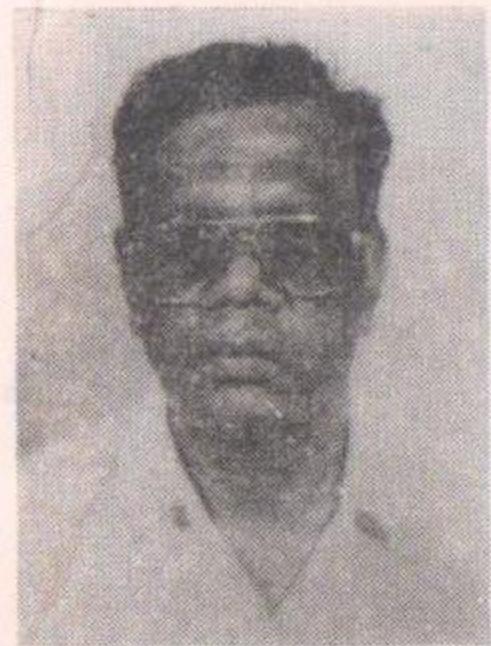
ವಿಳಾಸ: ವಸಂತನಾರಾಯಣ ರಣ್ಣವರೆ, ಜಗ್ಗಲಿಗೆ ಕಲಾವಿದರು
ಸುಳ್ಳಗ್ರಾಮ, ಹುಬ್ಬಳಿ ತಾಲೂಕು, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ

ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ, ಮಹದೇಶ್ವರ, ಮೈಲಾರ ರಾಮ, ಬಾಲನಾಗಮ್ಮ
ನಂಜುಂಡೇಶ್ವರ, ಬಸವಣ್ಣ ಮೋದಲಾದ ಸುದೀರ್ಘ ಜನಪದ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ತಂಬಾರಿ
ಹಿಡಿದು ಹಾಡುತ್ತ ಜೀವನ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವ ೬೦ ವರ್ಷದ ರಾಜಣ್ಣ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದ
ಮೋಳೆಯವರು.

ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಸುತ್ತಿನ ಹಬ್ಬಿ, ಹರಿದಿನ, ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ರಾಜಣ್ಣ ಬೆಂಗಳೂರು ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬುಡಕಟ್ಟಿ ಕಾವ್ಯ ಸಾಕ್ಷತ್ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ: ತಂಬಾರಿ ರಾಜಣ್ಣ
ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ, ಮೋಳೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ॥, ಕಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ

ವೈದ್ಯ ಬೋಮ್ಮು ಶಿವುಗೌಡ

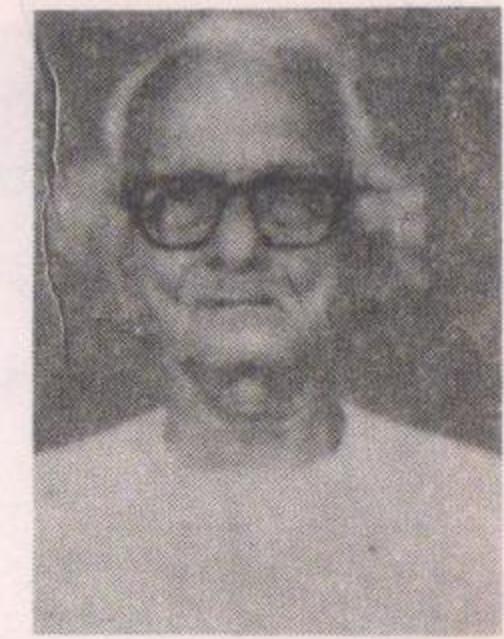
ರಂಗಾಲನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಜ್ಞ ವೈದ್ಯ ಬೋಮ್ಮುಗೋವಿಂದ ಗುನನಗೌಡ ಗಾಂಧಿಜೀಯವರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆರ್ಪಿಂದ ಹೇಳುವ, ಪಾಶ್ಚಾಯ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ವೈದ್ಯ ಬೋಮ್ಮು ಶಿವುಗೌಡ ತಾವೂ ಕೂಡ ಹಲವು ಗಣ್ಯರಿಗೆ ಔಷಧೋಪಚಾರ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೆಳಂಬಾರ ಗ್ರಾಮದ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲು ಪಂಗಡದ ಏಟಿ ವರುಷದ ಶಿವುಗೌಡ ಹೋಮಿಯೋಪಥಿ ಹಾಗೂ ಡೇವರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕಲಿತವರು.

‘ನಾಟಿ ವೈದ್ಯರತ್ನ’, ‘ಕನಾಟಕ ಜನಪದ ವೈದ್ಯರತ್ನ’ ಮೊದಲಾದ ಬಿರುದುಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ದಾವಣಗೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸನ್ನಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಶಿವುಗೌಡ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಎರಡು ಬಾರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಪಾಶ್ಚಾಯ್ಯವಿಗೆ ಔಷಧಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ವಿಳಾಸ: ಶ್ರೀ ಬೋಮ್ಮುಶಿವುಗೌಡ
ಬೆಳಂಬಾರ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ

ಹಿರಿಯಡಕ ಗೋಪಾಲ ರಾವ್

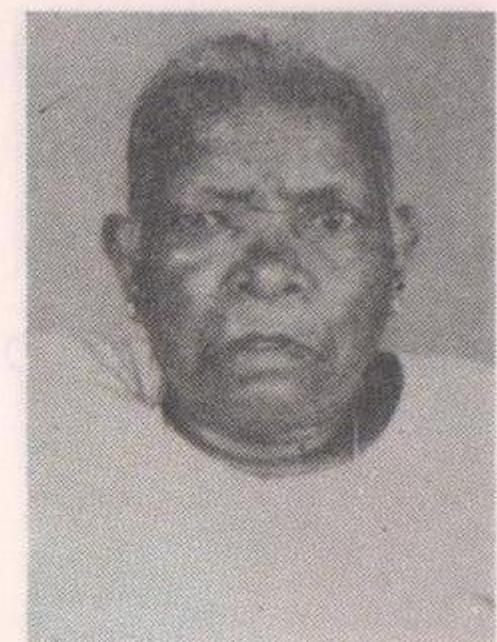
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಕ್ಕಾನದ ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿರುವ ಹಿರಿಯಡಕ ಗೋಪಾಲರಾವ್ ಓದಿದ್ದು ಇನೆಯ ತರಗತಿವರಗೆ. ರಂಗನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್ ಅವರಿಂದ ಮದ್ದಳೆ, ಗುರು ನಾಗಪ್ಪ ಕಾಮತ್ತಾರಿಂದ ನೃತ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಇವರು ಯಕ್ಕಾನ ದಶಾವತಾರ ರಂಗಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಮದ್ದಳೆ ನುಡಿಸುವ ಕಲಾವಿದರಾದರು. ಹಿರಿಯಡಕ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯಾಗಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದರೂ ಮದ್ದಳೆಗಾರರಾಗಿಯೇ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀಯುತರು ಮುಂದೆ ಪ್ರಧಾನ ಮದ್ದಳೆಗಾರರಾಗಿ ಪೆಡೂರು ಮೇಳ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು.

ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ನಿರ್ದೇಶನದ ಯಕ್ಕಾನ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಮದ್ದಳೆ ನುಡಿಸಿದ ಗೋಪಾಲರಾವ್ ಅವರು ಕಾರಂತರು ಬ್ರಹ್ಮಾವರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ನಡೆಸಿದ ಯಕ್ಕಾನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ, ಉಡುಪಿಯ ಎಂ.ಬಿ.ಎಂ. ಯಕ್ಕಾನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಯಾಲಿಪ್ರೋನಿಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಡಾ. ಪೀಟರ್ ಜೆ. ಕಾಸ್, ಮಾತಾ ಆಷ್ಟನ್ ಮೊದಲಾದ ವಿದೇಶಿ ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೂ ಯಕ್ಕಾನ ನೃತ್ಯ, ತಾಳ ಮದ್ದಳೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಕೇತ್ತಿಕೆ ಇವರದು.

ರಂಗಾಲನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಗೋಪಾಲರಾವ್ ಅವರು ಎರಡು ಬಾರಿ ಅಮೇರಿಕಾ, ಜರ್ಮನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ ಸುಮಾರು ಇಂದ್ರ ಯಕ್ಕಾನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಯಕ್ಕಾನವನ್ನು ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದ ಶ್ರೀಯುತರು ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಏಷಿಯನ್ ಕಲ್ರೂಲ್ ಸೇಮಿನಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ‘ಯಕ್ಕಾನ ಮದ್ದಳೆಯ ಲಯ ವಿನ್ಯಾಸ’ ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಿರಿಯ ಕಲಾವಿದರಾದ ಹಿರಿಯಡಕ ಗೋಪಾಲರಾವ್ ಅವರು ಕಲಾವಿದರಾಗಿ, ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿ ಹತ್ತು ಹಲವು ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರಣ, ಗೋಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಬತ್ತು ಕಡೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಅರಂಭಿಸಿ ಪ್ರೋಫೆಸಿದ ಶ್ರೀಯತರು ಆಯುವೇದ, ನಾಟಿ ವೈದ್ಯರಾಗಿಯೂ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

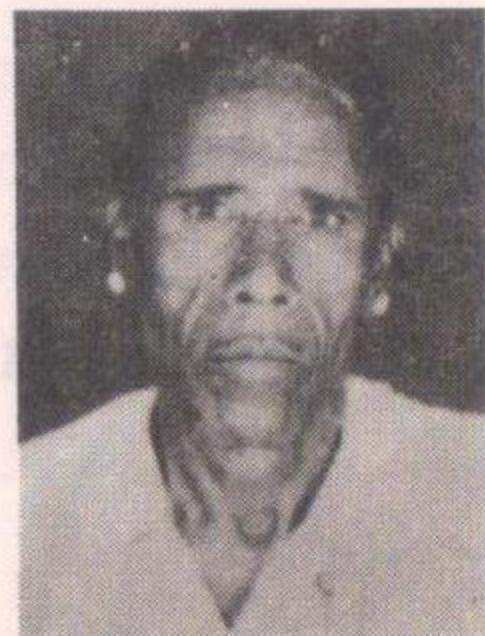
ಹಸಿರು ಚೈಷಧಿಯ ಚೋಮು

ಎಂಬತ್ತಾರು ವರುಷಗಳ ಬಾಳ ದಾರಿಯನ್ನು ಸವೇಸಿರುವ ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಬೆಟ್ಟೋಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀಮತಿ ಚೋಮು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಗೆಬಗೆಯ ಖಾಯಿಲೆ ಮುಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆ ಚೈಷಧ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ತಾತ ಅಜ್ಞಯರಿಂದ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಚೈಷಧೀಯ ಗುಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿತುಕೊಂಡ ಚೋಮು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸ್ತ್ರೀರೋಗ ತಜ್ಜೀವ್ಯಾಗಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಿನ ಮಕ್ಕಳ ಹೊಕ್ಕಳ ಬಳಿಯನ್ನು ಈಗಲೂ ಕೊಯ್ದುತ್ತಿರುವ ಚೋಮು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹಲವು ಖಾಯಿಲೆ ತೊಂದರೆಗಳಿಗಲ್ಲದೆ, ನಿಮೋನಿಯ, ರಕ್ತಸ್ವಾವ, ಕಣ್ಣನ ದೋಷ, ಕಾಮಾಲೆ, ಪಿತ್ತ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಅಸ್ತಮಾ, ಹಲ್ಲು ಮತ್ತು ಕಿವಿ ನೋವು, ಚರ್ಮ ರೋಗಗಳು ಹಾಗೂ ಪಶುಗಳ ಮೂಲೆ ಮುರಿತ, ಗಂಟಲ ರೋಗ, ವಿಷಹಾಲು ಮೊದಲಾದ ರೋಗರುಚಿನಗಳಿಗೆ ಹಸಿರು ಚೈಷಧಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಡಿಗಾಸನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಕೆ.

ಕೋಲಾಟದ ಮಹಾಲಿಂಗಯ್ಯ

ಸುಮಾರು ೬೫ ಯುಗಾದಿಗಳನ್ನು ಕಂಡಿರುವ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹರೇಮಲ್ಲೇನಹಳ್ಳಿ ಗೊಲ್ಲರಹಟ್ಟಿಯ ಕೋಲಾಟದ ಮಹಾಲಿಂಗಯ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಭ್ರಂಶನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ದುಃಖ ಮರೆಸಿದ್ದು ಕೋಲಾಟ ವ್ಯಾಂದೇ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

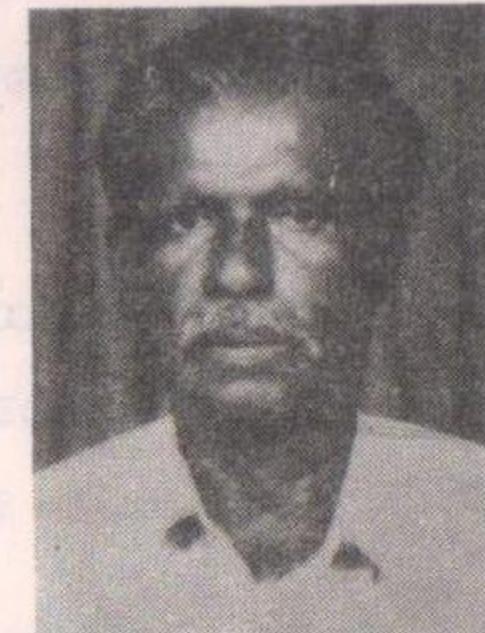
ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ವೀರಪ್ರರುಷ ಜುಂಜಪ್ಪನ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಹಾಡುವ ಮಹಾಲಿಂಗಯ್ಯ ಕೋಲಾಟದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಹಾಸ್ಯ ಪದಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯ. ೫೦ರಿಂದ ೬೦ ವರಸೆ ಹಾಗು ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೋಲಾಟದ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ಉದುಪಿ, ಮಲೆವಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿಯಲ್ಲದೆ ಚಲನ ಚಿತ್ರೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಾ ಮಹಾಲಿಂಗಯ್ಯ ಅವರ ಕೋಲಾಟದ ತಂಡ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿ ಜನಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆದಿದೆ.

*

ವಿಳಾಸ: ಶ್ರೀ ಕೋಲಾಟದ ಮಹಾಲಿಂಗಯ್ಯ C/o ಸಣ್ಣದಾಸಪ್ಪ
ಗೊಲ್ಲರಹಟ್ಟಿ, ಹರೇಮಲ್ಲೇನಹಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ: ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾ||, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

ಪಟಾಕುಣೀತದ ಸರದಾರ ಬಿ.ಕೆ. ರಾಮಣ್ಣ

ತಮಟೆಯ ಸದ್ಗು ಕೇಳಿದಲ್ಲೇ ನಿಂತುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದು, ಅದರ ಗತಿಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಲಕ ಬಿ.ಕೆ. ರಾಮಣ್ಣ ನಾಲ್ಕನೇ ತರಗತಿಗೆ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉದ್ದನೆಯ ಕೋಲೊಂದನ್ನು ಪಟದಂತೆ ಹಿಡಿದು ಎಮ್ಮೆ ದನ ಕಾಯುವಾಗಲೇಲ್ಲ ಕುಣೀಯತ್ವ ಪಟಾಕುಣೀತದ ಹುಚ್ಚು ಹತ್ತಿಸಿಕೊಂಡವರು.

ದೀವಳಿಗೆ ಹಬ್ಬ ಹಾಗೂ ಹನುಮಂತರಾಯನ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪಟ ಹಿಡಿದು ಕುಣೀಯತ್ತಿದ್ದ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೈರಸಂದ್ರದ ರೈತ ಕುಟುಂಬದ ರಾಮಣ್ಣ ಇದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರಾದ ಎಚ್.ಎಲ್. ನಾಗೇಗೌಡ ಹಾಗೂ ಡಾ|| ಜೀಶಂಪ ಅವರ ಕಣ್ಣಗೆ ಬೀಳಲಾಗಿ ಗೈಟಿಲರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ “ಅಶೀಲ ಕನಾಟಿಕ ಪ್ರಥಮ ಜಾನಪದ ಸಮ್ಮೇಳನ”ದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದರು. ಮುಂದೆ ತಂಡದ ನಾಯಕತ್ವ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಇವರು ಮೈಸೂರು ದಸರಾ, ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಪಡೆದುದಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ಪಟಗಳೊಡನೆ ಕೇರಳ, ನಾಗಪುರ, ವಾರಂಗಲ್, ಬಿಲಾಸಪುರ, ಕಾಂಕೇರ್, ನಾರಾಯಣಪುರ, ಭೂಪಾಲ್, ಹೈದರಾಬಾದ್, ಮದ್ರಾಸು, ದೆಹಲಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಥಮ ವಿಶ್ವಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನ, ಸಾರ್ಕೆ ಸಮ್ಮೇಳನ, ಇನೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರೀಡಾ ಮೇಳಗಳಿಂತಹ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿಯಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ನಡೆದ ನೂರಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ ವರುಷಗಳ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಪಟಾಕುಣೀತದೊಂದಿಗೇ ಮುಂದುವರಿಸಿರುವ ರಾಮಣ್ಣ ದಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾರ್ಥಿರಿಂದಲೂ

ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಯುವಜನ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆಯ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಯುವಕರಿಗೆ ಪಟ್ಟಾ ಮತ್ತು ಸೋಮನ ಕುಣಿತಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿರುವ ಬಿ.ಕೆ. ರಾಮಣ್ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಹಳ್ಳಿಯ ಯುವಕರಿಗೆ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ತಮ್ಮ ಕಲೆ ಹಾಗೂ ವಿನಯಶೀಲ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಯೂ ಆಯ್ದುಗೊಂಡು ಜನಪದ ಕಲೆ ಹಾಗೂ ಹಳ್ಳಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರಮವಹಿಸಿರುವ ರಾಮಣ್ ಅವರ ಕಲಾ ಸೇವೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಿದ ಸನಾಪ್ರಗಳು ನಡೆದಿವೆ.

‘ಜಾನಪದ ಜಗತ್ತು’ ಪತ್ರಿಕೆಗಾಗಿ ನಾಲ್ಕುರು ಜನಪದ ಕಥೆ, ಐತಿಹ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬೈರಸಂಧ್ಯದ ರಾಮಣ್ ಜಾನಪದ ಸಂಗ್ರಹಕಾರ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ತಂಬೂರಿ ರಾಜಮೃತ

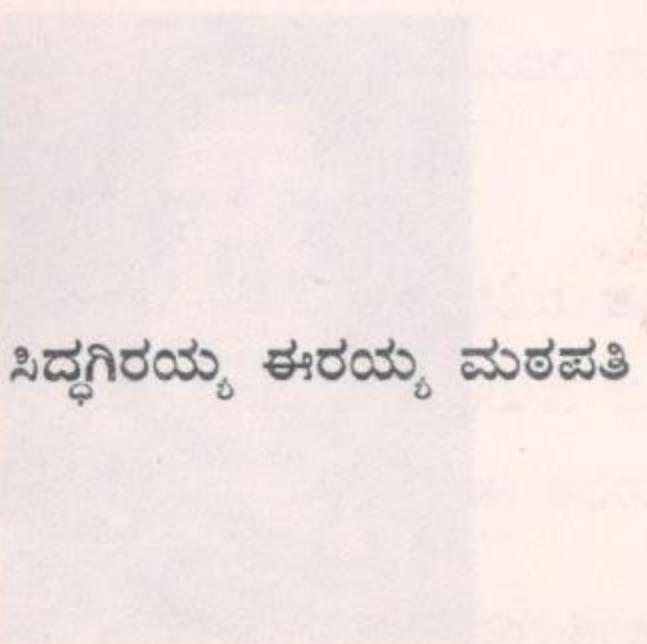

ಧರೆಗೆ ದೊಡ್ಡೋರು, ಮಲೆ ಮಹಡೇಶ್ವರ, ಅಜುಂನ ಜೋಗಿ, ಸಾರಂಗರಾಜ, ಲಿಂಗರಾಜಮೃತ ಮೈದಾಳರಾಮ, ಪಾವತಿ ಪವಾಡ, ಗಂಗೆ-ಗೌರಿ ಮೊದಲಾದ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲದೆ ಭಜನೆ, ತತ್ತ್ವ, ಸೋಬಾನೆ, ಬೀಸೋಕಲ್ಲಿನ ಪದಗಳು, ಲಾವಣೆ, ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಡುವ ರಾಜಮೃತ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ಪಕ್ಷದ ಅಪ್ಪಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

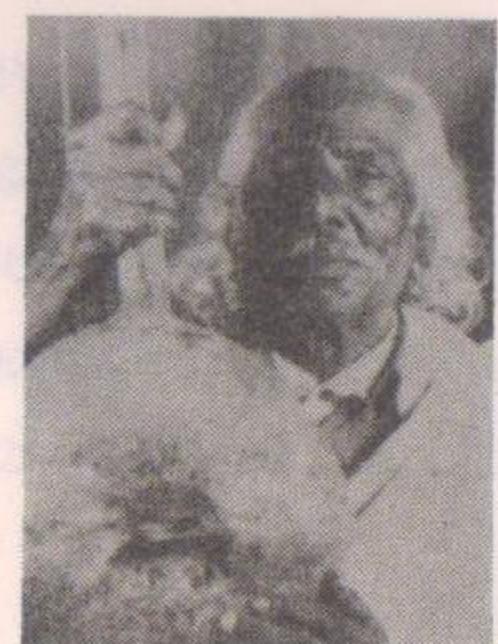
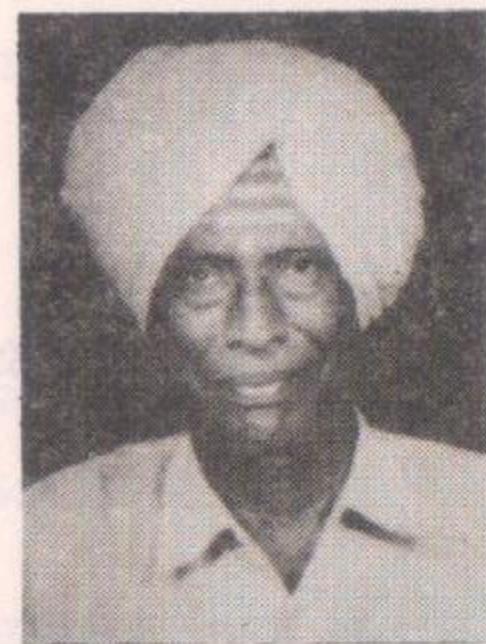
ನಾಲ್ಕು ತಂತ್ರಿಯ ತಂಬೂರಿ ಹಿಡಿದು ಎಡಗೈಲಿ ಗಗ್ಗರ ಹಾಕುತ್ತ ಹಾಡುವ ರಾಜಮೃತ ಒಬ್ಬ ಮಗ ಇಬ್ಬರು ಹೆನ್ನ್ಲು ಮಕ್ಕಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮೈಸೂರು, ಹಾಸನ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಮಂಡ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಲವಾರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿಯಿಂದ ಇವರ ಹಲವು ಹಾಡುಗಳು ಪ್ರಸಾರವಾಗಿವೆ.

ವಿಳಾಸ: ಬಿ.ಕೆ. ರಾಮಣ್, ಬೈರಸಂಧ್ಯ
ಬಿಳಿಗುಂದ ಅಂಚೆ, ನಾಗಮಂಗಲ ತಾ॥ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ

ವಿಳಾಸ: ಶ್ರೀಮತಿ ತಂಬೂರಿ ರಾಜಮೃತ ಅಪ್ಪಗೆರೆ ಗ್ರಾಮ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾ॥ ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಸಿದ್ಧಿಗಿರಯ್ಯ ಶರಯ್ಯ ಮರಪತಿ

ಶ್ರೀ ಜವರಯ್ಯ

ಇವರು ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಮಖಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮದರಕಂಡಿಯವರು. ವಯಸ್ಸು ಸುಮಾರು ಎಂಬತ್ತು. ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಚಿರಪರಿಚಿತರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರ ಆಭಿಪ್ರಾಯವಾದ ಕಲಾ ಪ್ರೈಡಿಮೆ. ಆಭಿಚಾತ ಕಲಾವಿದರಾದ ಇವರು ಬಯಲಾಟ, ಪುರಾಣ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಭಜನೆ, ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಚರ್ಚ ವಾದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕರಡಿಮುಜಲು ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಪಾರ ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮದರಕಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿಕಟ್ಟಿ ‘ಹೇಮರೆಡ್ಡಿ ಮಲ್ಲಮ್ಮೆ’ ಎಂಬ ಸಣ್ಣಾಟವನ್ನು ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಪಾರಿಚಾತ ಮಾಡಿದವರು ಆಟಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಭಜನೆಯ ಮೇಳ ಕಟ್ಟಿ ಅಧ್ಯತ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪುರಾಣವನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲ ಇವರು ಎರಡು ಮೂರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

*

ವಿಳಾಸ: ಸಿದ್ಧಿಗಿರಯ್ಯ ಶರಯ್ಯ ಮರಪತಿ
ಮದರಕಂಡಿ ಅಂಚೆ, ಜಮಖಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜವರಯ್ಯ ಅವರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜನಪದ ಗಾಯಕ. ಇವರ ತಾಯಿ ಕಾಳಮ್ಮ ತಂದೆ ನಿಂಗಯ್ಯ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಕಲಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರಾಗಿ ಮರೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಇವರಿಗೆ ತಂಬೂರಿಯೇ ಜೀವ, ಹಾಡೇ ಜೀವನ. ಎಂಭತ್ತೆದು ವಸಂತಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಯಸಿರುವ ಶ್ರೀ ಜವರಯ್ಯ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮವಾದ ರಾಗಿಮರೂರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಅರಕಲಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ತಮ್ಮ ಮಧುರ ಕಂತದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರು. ಬಡತನದ ಬವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಾದ ಶರೀರವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಡತನ ಕರಗಿಸದ ಶಾರೀರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಇವರು ಉಂಡೂರಿಗೆ ತಂಬೂರಿಯನ್ನು ತಬ್ಬಿ ನಡೆಯುವ ಜನಪದ ಜಂಗಮ. ಸುಮಾರು ಅರವತ್ತೆದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡುಗಳನ್ನು ಮೋಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಾಡಿನ ಸರದಾರ ಈತ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜವರಯ್ಯ ಬಂದರೆಂದರೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹೆಂಗಸರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಬಳಗ ನೇರೆಯುತ್ತಾ ಹಾಡು ಹಾಡು ಎಂದು ಪೀಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಂದೂ ಕೋಪ ತಾಪಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸದ ಜವರಯ್ಯ ಎಲ್ಲರೂಡನೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಬೇರೆತು, ಅವರು ಕೊಟ್ಟುದನ್ನು ಪಡೆದು, ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಉಂಡು, ಅವರು ಶೈಲಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಹಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನಿಗ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಂಜೆ ಹಾಡು, ನಂಜುಂಡೇಶ್ವರನ ಹಾಡು, ಬಾಲ ನಾಗಮೃಷಣ ಹಾಡು, ಪಿರಿಯಾ ಪಟ್ಟಣ ಕಾಳಗ, ಲಾಲಾಸೇನ, ರಾಮದೇವರು, ಬೆಟ್ಟದ ಚಾಮುಂಡಿ, ಮುಂತಾದ ಸುದೀರ್ಘ ಕಥನ ಕವನಗಳನ್ನು, ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ನೂರಾರು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕಾಟಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ವಿವಿಧ ಧಾಟಿಗಳು ಇವರಲ್ಲಿವೆ. ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಅರೋಹಣ, ಅವರೋಹಣ, ಸ್ವಷ್ಟವಾದ

ಉಚ್ಛರ, ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಿನತೆ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೇಳುಗರ ಮನದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಜವರಯ್ಯ ತಾವು ಹಾಡುವ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಶ್ರದ್ಧೆ ಶಿಸ್ತಗಳು ಇಂದಿನ ಪೀಠಿಗೆಯವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದುದಕ್ಕೆ ಮರಗುತ್ತಾರೆ. ಹಾಡು ಮತ್ತು ತಂಬಾರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಎರಡು ಶ್ಲಾಷಕೋಶಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಶ್ರೀ ಜವರಯ್ಯ ಒಬ್ಬ ಅಪರೂಪದ ಜನಪದ ಗಾಯಕ.

ಅಂದನೂರು ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಮ್ಮೆ

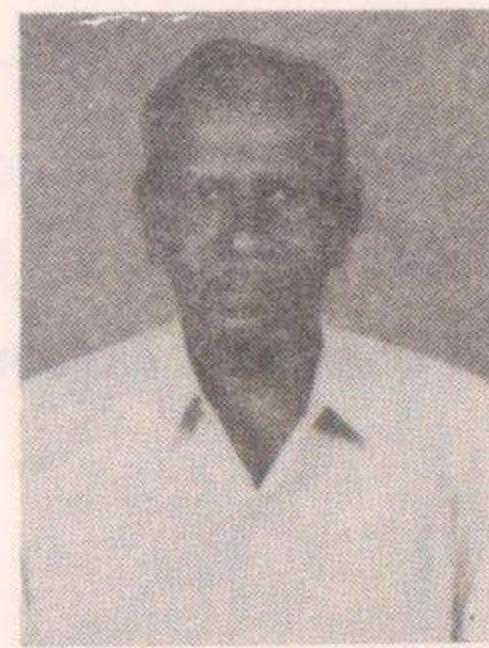
ಮದುವೆಯಾದ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನೇರಡು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಒಕ್ಕಲುತನವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ ಅಂದನೂರು ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಮ್ಮೆ ಈ ವರುಷಗಳ ದುಃಖ ದುಮಾನಗಳನ್ನು ಉಂಡವರು. ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಚನ್ನಾಪುರದವರಾದ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಮ್ಮೆ ಅವರ ಎಲ್ಲ ನೋವುಗಳನ್ನು ಮರೆಸಿದ್ದು ಅವರಾಡುವ ಪದಗಳೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ಲಾಷಣ ಮಾಸ ಬಂತೆಂದರೆ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಮ್ಮೆ ವಾರಗಟ್ಟಲೇ ಹಾಡುವ ಮದಗದ ಕೆಂಚಮ್ಮೆ ಗುಣಸಾಗರಿ ಮೊದಲಾದ ಹಾಡ್ತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಜನಸಾಗರವೇ ಸೇರುವುದುಂಟು. ಒಡಪ್ಪ, ಒಗಟ್ಟಿ, ಗಾದೆಗಳೂ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿರುವ ಇವರು ಹಾಡಿರುವ ಮದಗದ ಕೆಂಚಮ್ಮೆ ಹಾಡ್ತೆಯನ್ನು ಕನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ಹೊರತಂದಿದೆ.

ವಿಳಾಸ: ಜವರಯ್ಯ, ರಾಗಿಮರೂರು
ರಾಮನಾಥಪುರ ಅಂಚಿ, ಅರಕಲಗೂಡು ತಾ॥ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ

ವಿಳಾಸ: ಅಂದನೂರು ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಮ್ಮೆ
ಚನ್ನಾಪುರ, ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ

ಕಂಸಾಳೆ ಮಹಡೇವ

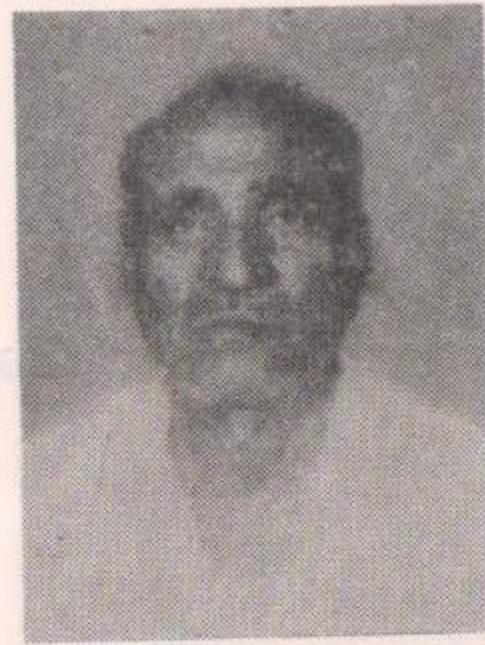
ಗದ್ದೆಕಣ್ಣಾರು ವೆಂಕಟಮೈ

ಕಂಸಾಳೆ, ಬೀಸುಕಂಸಾಳೆ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಮಹಡೇವ ಅವರು 'ಭಾರತಳಿತ್ವ'ದಂಥ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೇಳಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉತ್ಸವ' ಹಾಗೂ ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅಪಾರ ಶಾಖಾನೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಇತರೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖಾ ಮುಖಾಂತರ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಹೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ಸವಗಳು, ಕಂಸಾಳೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಹಲವಾರು. ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಜರುಗುವ ನಾಡಪಬ್ಬಿ, ರಾಚೋತ್ಸವ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವ ಮುಂತಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೊಟ್ಟಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು, ಕಲಾವಿಮರ್ಶಕರು, ಜಾನಪದ ತಜ್ಫರಿಂದ ಪ್ರತಂಸೆ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೂರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ಕಂಸಾಳೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ರಣಂಜನ್‌ಲ್ಲಿ ಕಂಸಾಳೆ ಕಲಾವಿದರ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಇಪ್ಪತ್ತು ಕಂಸಾಳೆ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಕನಾಟಕದ ಈ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜಾನಪದ ಕಲಾಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಲು ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ತೆಲುಗು ಪ್ರಧಾನವಾದ ಹೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಸೋಬಾನೆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುವ ಅಪರೂಪದ ಕಲಾವಿದೆ ವೆಂಕಟಮೈ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಇವರು ಮದುವೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಾ ಸೋಬಾನೆ ಪದಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡರಂತೆ. ಹೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಕಲಾವಿದರ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಸಿ ಹೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾನಪದ ಆಕಾಡಮಿ ಹಮೆಕೊಂಡಿತ್ತು (ರಣಂಜನ್ ಜುಲೈ ೧೯೬೪). ಆ ದಿನ ಗದ್ದೆಕಣ್ಣಾರು ವೆಂಕಟಮೈ ಹಾಡಿನ ಹೋಳಿಯನ್ನೇ ಹರಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಾ ಇವರು ಭಾಗವಹಿಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಹೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಜನಪದ ಕಲಾಮೇಳ (ಮುಳಬಾಗಿಲು)ದಲ್ಲಾ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸೋಗಸಾಗಿ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದ ಜೊತೆಗೆ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಾ ಹಾಡುವ ಇವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸೋಬಾನೆ ಪದಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ನೇನಪಿನಂಗಳದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ.

ರಾಮದಾಸಪ್ಪ

ರಾಮದಾಸಪ್ಪನವರ ಮೂಲ ಉದ್ಯೋಗ ಒಕ್ಕಲುತನ. ಜಾತಿ ಲಂಬಾಣಿ, ಇನೆಯ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ. ಉಂಟಾಗಿರುವ ದಳಪತಿಯಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ರಾಮದಾಸಪ್ಪ ಹಲಗೆಬಾರಿಸುತ್ತ ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ‘ಭಿಕ್ಷುಕರಾಜ’ ಬಯಲಾಟವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪ್ರದರ್ಶನಕಾರರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತೀಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಲಾವಣಿಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏರಾವಣ, ಮಹಿರಾವಣ ಮತ್ತಿತರ ಬಯಲಾಟಗಳನ್ನು ಆಸಕ್ತರು ಕಲಿಯಲು ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಪ್ಪಡಿ, ತಾಳ ಮತ್ತು ಮದ್ದಲೆ ವಾದ್ಯಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಭಜನೆ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಡುವುದುಂಟು. ಈ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ತುಂಬ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಳಾಸ: ರಾಮದಾಸಪ್ಪ ತಂದೆ ದೇವೇಂದ್ರನಾಯ್ಕು, ಅರೇಹಾಳ ತಾಂಡ ಅಂಚೆ ಲಿಂಗಸೂಗೂರು ತಾ॥ ರಾಯಚೌರು ಜಿಲ್ಲೆ

ಅಸಾದಿ ರಂಗಪ್ಪ

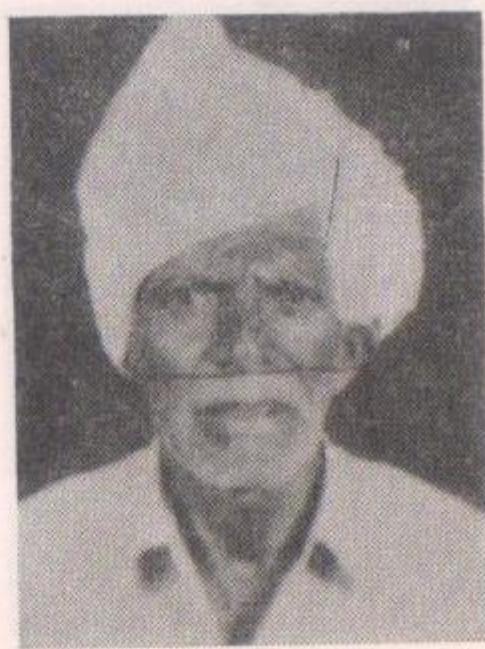

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ‘ಅರೇಕಲ್ಲಮ್ಮೆ’ ದೇವತೆಯ ಹಾಡು ವಿಶಿಷ್ಟವೆನಿಸಿದೆ. ಇಂತಹ ಅಪರೂಪದ ಕಾವ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಅಸಾದಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಇನ್ನೂ ಹಲವ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಡುವ ರಂಗಪ್ಪ ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಿಂದ ಪಡೆದ ಆಸ್ತಿ ಹಾಡುವುದೂಂದೆ.

ತರೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ನಂದೀಪುರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ರಂಗಪ್ಪ, ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಿನ ಮಾರಮ್ಮನ ಹಬ್ಬ, ಜಾತೀಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಸಾದಿ ಕಾವ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಕಥೆ ಹೇಳಿ, ಬಗಟು ಒದ್ದಿ ಜನರನ್ನು ಮೇಲೇಳದಂತೆ ಕುಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರಂಗಪ್ಪ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಕಲಾವಿದ ರೇನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

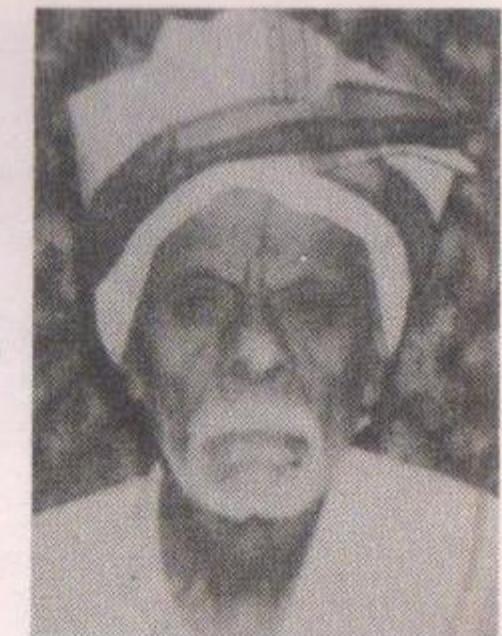
ವಿಳಾಸ: ಅಸಾದಿ ರಂಗಪ್ಪ, ನಂದೀಪುರ-ಅಂಬೇಧ್ಕರ್ ಕಾಲೋನಿ ಗಡೀಹಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ತರೀಕೆರೆ ತಾ॥ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ

ಗದಗಯ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ

ಜನಪದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಗದಗಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ. ಒಸವ ಕಲ್ಕಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸದ್ಗುಪುರ ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಕುಟುಂಬ ವಾಸವಾಗಿದೆ. ಇವರ ವಯಸ್ಸು ಒಟ್ಟು. ಜೀವಮಾನವೆಲ್ಲಾ ಇವರು ಭಿಕ್ಷುಟನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 'ಕ್ಷಾ ಚೋಳಿಗೆ ತಾತ'ನ ಪವಾಡ ಕೇವಲ ಭಿಕ್ಕೆ ಬೇಡಿ ಹೊಟ್ಟೆಹೊರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಗೈಯ್ಯುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಗದಗಯ್ಯ ಸುತ್ತ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಮನೆಮಾತಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈತ ದೊಡ್ಡಾಟದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕಲಾವಿದ, ಹಾಡುಗಾರ ಮಾಸ್ತರ. ಇವರು 'ಕಣಾಂಚುನ' ಕಾಳಗ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡಾಟವನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಂಬಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮೂರು ರಾತ್ರಿಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ಸಂಪೂರ್ಣರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಒಂಭತ್ತು ರಾತ್ರಿಗಳವರೆಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಹತ್ತುದ ಮಾತ್ರ. ಹೀಗೆಯೇ ಮಹಾಭಾರತ, ಕಣಾಂಚುನ ಕಾಳಗ, ಏರಾವಣ, ಮೈರಾವಣ - ಮೊದಲಾದ ದೊಡ್ಡಾಟಗಳನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ರಾತ್ರಿಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ ಕೇತ್ತಿನ ಇವರದಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ತನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಾಟ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

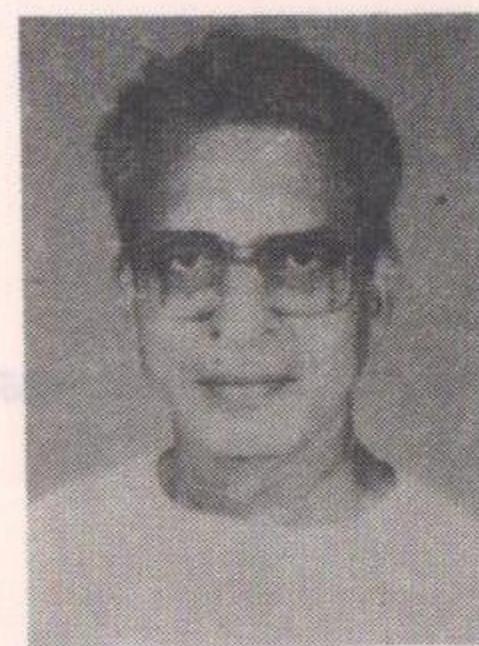
ಗುಡೇಬಲ್ಲಾರು ರಾಘವೇಂದ್ರಾಚಾರ್ಯ ಜೋತಿ

ಕನಾಂಟಕ - ಅಂಧ್ರ ಗಡಿಯ ಗುಡೇಬಲ್ಲಾರಿನ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಚಾರ್ಯ ಜೋತಿಯವರು (ರಣಂಡ) ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತದ್ದು ಜನ್ಯ ತರಗತಿವರೆಗಾದರೂ ಸಂಸ್ಕತ, ಕನಾಂಟಕ ಸಂಗೀತ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಟ್, ಆಯುರ್ವೇದ, ನಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಗಮಕ, ಬಯಲಾಟಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪರಿಶ್ರಮವುಳ್ಳವರು. ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅರ್ಚಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜೋತಿಗೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಟ್ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸಾಯಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಇವರಿಗೆ ಬಯಲಾಟ ಒಂದು ಉಪವ್ಯಕ್ತಿಯೆನಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಭಾವತಿ ಪರಿಣಯ ಎಂಬ ಬಯಲಾಟದ ರಚನೆಯ ಜೋತಿಗೆ ಗಂಕ್ಕು ಹೆಚ್ಚು ಹಳೆಯ ಬಯಲಾಟಗಳ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಮಾಡಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರುತಕೀರ್ತಿ ರಾಜನ ಕಾವ್ಯ ಕಥೆಗೆ ಬಯಲಾಟದ ರೂಪದ ಸಂಭಾಷಣೆ-ರಾಗ-ತಾಳಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹನುಮದ್ವಿಲಾಸ, ರುಕ್ಣೀತವಿಜಯ, ಯಾದವಾಶ್ಮೇಧ ಮೊದಲಾದ ಸಂಸ್ಕತ, ತೆಲುಗು ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬಯಲಾಟದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿರುವ ಜೋತಿ ಅವರು ಗಮಕಯೂ ಹೌದು. ಅಲ್ಲಾ ಬಯಲಾಟದ ಶೈಲಿಯ ಅನುಕರಣೆ.

ಬಯಲಾಟದಲ್ಲಿ ಗಂರಿಂದ ಗಿಂಬಿಯ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವ ಜೋತಿಯವರು ಪಾತ್ರಗಳ ಜೋತಿ ಸಂಗೀತಬದ್ಧವಾಗಿ ಅಶುಕವಿತೆಯಿಂದ ಅಂದಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಪಣ್ಣ ಪಡೆದವರು. ಹೀಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಕಲೆಗಳೆಲ್ಲವುಗಳ ಸಂಗಮವೆನಿಸಿರುವ ಗುಡೇಬಲ್ಲಾರು ರಾಘವೇಂದ್ರಾಚಾರ್ಯ ಜೋತಿಯವರಿಗೆ ಆಕಾಡೆಮಿ ರಣಂಡರ ಗಡಿನಾಡು ಕಲಾವಿದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ.

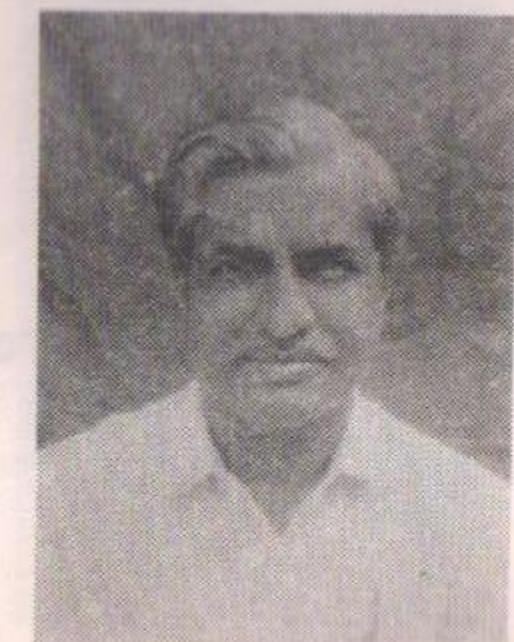
ವಿ.ಜೆ. ನಾಯಕ

ಸ್ವಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಗಳನ್ನು ಕಲಿತು, ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಂಕೋಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಶಟಗೇರಿಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸ್ವಾರಕ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಶೇಷಾ ಜೋಗಿ ನಾಯಕ (ರಣಕ್ಕಿ) ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಚಿಂಡೆ-ಮದ್ದಳೆ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಂಡು ಅಭಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಥ್ಕಾ, ಭರತನಾಟ್ಯ ಗಳನ್ನು ಕಲಿತವರು. ರಂಗ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ನಾಯಕರು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕಕಾರರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯಾಗಿ ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ, ಕೇರಳ, ಕೃಷ್ಣ, ರಾಮ, ರುಕ್ಣಗದ, ಈಶ್ವರ, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ, ಅಂಬಿ, ದಾಕ್ಷಯಿಣಿ, ಚಿತ್ರಾಂಗದಾ ಮೊದಲಾದ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲದೆ, ಕಂಪನಿ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲೂ ವೇಷ ಹಾಕಿರುವ ಶ್ರೀಯುತರು ಸ್ವತ್ವ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಂಗ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ, ನಾಟಕೋತ್ಸವ, ವಿಚಾರಸಂಕಿರಣ, ಉಪನ್ಯಾಸ, ಸಂವಾದ ಗೋಪ್ಯಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ವಿ.ಜೆ. ನಾಯಕರು ಕನಾರಟಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದವರು. ಅಂಕೋಲದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾಕೇಂದ್ರದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀಯುತರು ಯಕ್ಷಗಾನ, ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾಯಕರ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೆಲವು ಲೇಖನಗಳು ಎಂಬ ಚೊಚ್ಚಲ ಕೃತಿಗೆ ರಣಕ್ಕನೇ ಸಾಲಿನ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನ ಸಂದಿದೆ.

ವಿಳಾಸ: ವಿ.ಜೆ. ನಾಯಕ ವಂದಿಗೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾ||
ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ

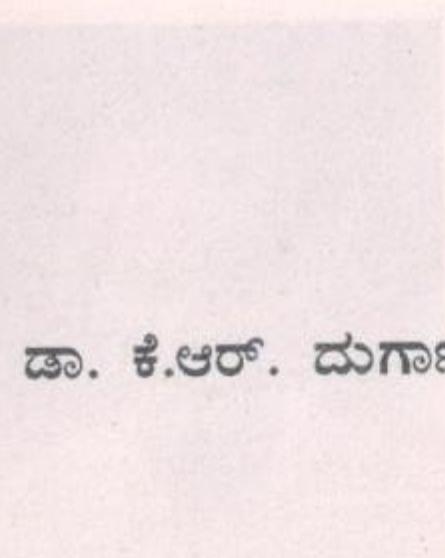
ಡಾ. ಪ್ರಣತಾತೀರ್ಥ ಹರನ್

ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷ, ಭದ್ರಾವತಿ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲಯದ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಂಡ್ಯದ ಬಾಲಕರ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಉಪಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಡಾ॥ ಪ್ರಣತಾತೀರ್ಥಹರನ್ (ರಣಕ್ಕಿ) ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಅರಕಲಗೂಡು, ಬಸವಪಟ್ಟಣದವರು.

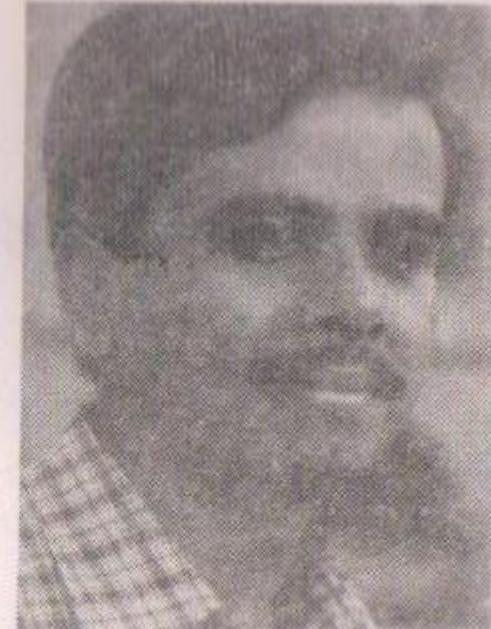
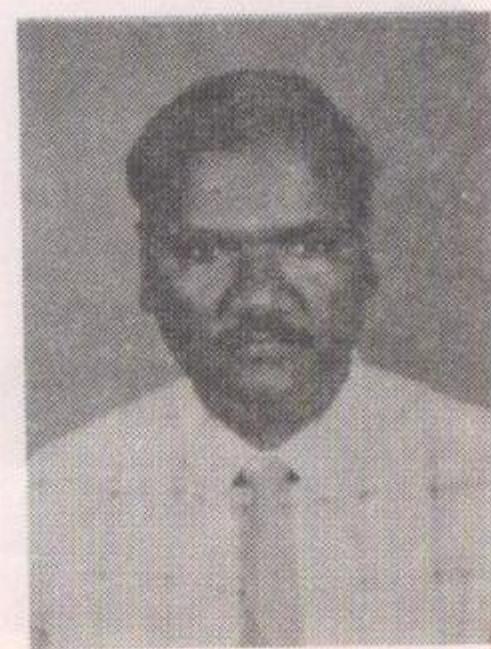
ವಿಜ್ಞಾನ ಪದವೀಧರರಾದ ಡಾ॥ ಹರನ್ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ತೆರಪಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಡಿಪ್ಲೊಮೋ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಎಂ.ಎ. ಪದವಿ, ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜಾನಪದದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಕೋತ್ತರ ಡಿಪ್ಲೊಮೋ ಹಾಗೂ ‘ಸಂಕೇತಗಳು - ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ’ ಎಂಬ ಪ್ರೌಢ ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವಕೋಶವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಿಡಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಡಾ॥ ಹರನ್ ಹಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರು ‘ಹನಸೋಗೆ ರಾಜಮೃಷಿವರ ಕಥೆಗಳು’ ಎಂಬ ಚೊಚ್ಚಲ ಜನಪದ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ರಣಕ್ಕನೇ ಸಾಲಿನ ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನ ಸಂದಿದೆ.

ವಿಳಾಸ: ಡಾ॥ ಪ್ರಣತಾತೀರ್ಥ ಹರನ್,

ಡಾ. ಕೆ.ಆರ್. ದುಗ್ಗಾದಾಸ್

ರಾ. ವೆಂಕಟೇಶ್ ಇಂದ್ರಾದಿ

ದುಗ್ಗಾದಾಸ್ ರವರು ಧಾರವಾಡದ ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗದ ರೀಡರ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ‘ಜಾನಪದ ಜಗತ್ತು’, ‘ಸಂಕ್ರಮಣ’, ‘ಕನಾಟಕ ಭಾರತಿ’, ‘ಸಾಧನೆ’ ಮೊದಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಸಂಶೋಧನೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು, ಆಕಾಡೆಮಿಗಳು ನಡೆಸಿದ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ‘ಭಾರತರತ್ನ ಬಾಬು ಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಧ್ಕರ್’, ‘ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ’ (ಸಂ.) ‘ಬಯಲಾಟ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕृತಿ’, ‘ವಿಹಂಗಮ’ ಮೊದಲಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಇವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಂಕಲಿಸಿ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಇವರ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜೆಲ್ಲೆಯ ಬಯಲಾಟಗಳು ಕೃತಿಗೆ ರಣಕ್ಕನೇ ಸಾಲಿನ ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನ ಲಭಿಸಿದೆ.

ರಣಕ್ಕನೇ ಸಾಲಿನ ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನ

ವಿಳಾಸ: ಡಾ॥ ಕೆ.ಆರ್. ದುಗ್ಗಾದಾಸ್, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಧಾರವಾಡ - 5

ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ರಾ. ವೆಂಕಟೇಶ್ ಇಂದ್ರಾದಿ ಅವರು ಏಂ ವರ್ವಾಗಳ ಹಿಂದೆ ಮುಣ್ಣಿದ್ದು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ದೊಡ್ಡಿಂದುವಾದಿಯಲ್ಲಿ.

ಹತ್ತಾರು ಕತೆ, ಕವನ, ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ವೆಂಕಟೇಶ್ ‘ಧರೆಗೆ ದೊಡ್ಡವರ ಕತೆ’, ‘ಮಂಟೇಸ್ಯಾಮಿ ಒಕ್ಕಲುಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ’ ಎಂಬ ಎರಡು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮೊರತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೆಲುಗು ಅಲೆಮಾರಿಗಳ ಒಂದು ಪಂಗಡದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಶ್ರೀಯುತರು ‘ಅಭಿವೃತ್ತಿ’, ‘ಕಂಸಾಳೆ’, ‘ಚೆಲುವ ಕನ್ನಡ’ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದೇಸೆಯಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಗೀತಗಾಯನಕ್ಕೆ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಹೊನ್ನಾರು ತಂಡದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಇವರು ಹಾಡಿದ ಜನಪದ ಗೀತಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳು ಪ್ರಚಾರವಾಗಿವೆ.

ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಒಲವು ತೋರಿಸುವ ರಾ. ವೆಂಕಟೇಶ್ ಇಂದ್ರಾದಿ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ‘ಧರೆಗೆ ದೊಡ್ಡವರ ಕತೆ’ ಎಂಬ ಮಂಟೇಸ್ಯಾಮಿ ಕಾವ್ಯ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ರಣಕ್ಕನೇ ಸಾಲಿನ ಆಕಾಡೆಮಿಯ ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನ ಸಂದಿದೆ.

ವಿಳಾಸ: ರಾ. ವೆಂಕಟೇಶ್ ಇಂದ್ರಾದಿ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ
ಹಂಪಿ, ಪಿದ್ದಾರಣ್ಯ, ಮೈಸೂರ್ ಪೇಟೆ ತಾ॥, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ

ಕನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಗೌಡ

ರಿಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟರ್

ಎಂ.ಎಸ್. ಸಿದ್ದೇಗೌಡ

ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀ ಬಾನಂದೂರು ಕೆಂಪಯ್ಯ

ಡಾ॥ ನಿಂಗಣ್ಣ ಶಣ್ಣಿಕ್ಕೆ

ಶ್ರೀ ನಲ್ಹಾರು ಪ್ರಸಾದ್

ಡಾ॥ ದೇವೇಂದ್ರಕುಮಾರ್ ಹಾರಿ

ಡಾ॥ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಳಿಮಲೆ

ಡಾ॥ ಡಿ.ಬಿ. ರಾಮಚಂದ್ರಾಚಾರ್

ಶ್ರೀ ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಜಿತೂರಿ

ಶ್ರೀ ಚೆಳಗಳ್ಳು ವೀರಣ್ಣ

ಶ್ರೀ ಕುಂಬಳಿ ಸುಂದರರಾವ್

ಡಾ॥ ಎಂ.ಡಿ. ಈಶ್ವರಪ್ಪ

ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿರೇಮತ

ಡಾ॥ ಎನ್.ಆರ್. ನಾಯಕ್

ಡಾ॥ ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ್ ಭಟ್

ಶ್ರೀ ವ.ನಂ. ಶಿವರಾಂ

ಶ್ರೀ ಬಳ್ಳೇಕರೆ ಹನುಮಂತಪ್ಪ

ಶ್ರೀ ಕೆರೆಮನೆ ಶಿವಾನಂದ ಹೆಗಡೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಾಲವ್ವ ಲಮಣಿ

ಡಾ॥ ವೀರಣ್ಣ ದಂಡೆ

ಪ್ರೇ|| ಸಿದ್ದಣ್ಣ ಉತ್ತಾಳ್

ಡಾ॥ ಡಿ.ಬಿ. ನಾಯಕ್

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್. ರಾಮೇಗೌಡ

ಡಾ॥ ಶ್ರೀರಾಮ ಇಟ್ಟಣಿನವರ

ಡಾ॥ ಹಿ.ಶಿ. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ

ಡಾ॥ ಜ.ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ

ಆರ್ಥ ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀ ಜ.ಬಿ. ಶೊಯ್ಯ-ಪ್ರಕಾಶ್

ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ

ಹೆಚ್. ಪ್ರಕಾಶ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ.ವಿ. ಸುಧಾ

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ನಾಗರತ್ನ

ಶಿವಲಿಂಗಯ್ಯ

ಬ.ಎಂ. ನಾಗೇಂದ್ರ